

JOY TO THE WORLD

GLÄD DIG, O VÄRLD

TEXT:

Isaac Watts (1674-1748). Engelsk präst, psalmdiktare från Southhampton. Vid sidan av Charles Wesley (1707-1788) var Isaac Watts den störste engelske psalmdiktaren. Hans far var lärare och lärde honom latin. Redan vid 15 års ålder skrev Isaac Watts flera psalmer som han ville sjunga för fadern, som då satt i fängelse för sitt samvetes och sin tros skull.

Hans far, som var diakon, tyckte inte om att Isaac Watts kritiserade de gamla psalmerna. Därför föreslog fadern honom att skriva bättre psalmer själv. Då visade Isaac Watts vad han redan skrivit. Fadern och församlingen tyckte så mycket om denna psalm att Isaac fick i uppdrag att dikta nya psalmer söndag efter söndag. Det blev sammanlagt 222 stycken psalmer som kom till på det sättet. Hans psalmer revolutionerade församlingssången i de engelska kyrkorna. 1705 kom den första samlingen av psalmer ut, 1707 kom *Hymns and Spiritual Songs*, som bl.a. innehöll *Alas and Did My Saviour Bleed* och *When I Survey the Wondrous Cross* och 1715 kom en samling psalmer och dikter för barn.

1719 kom *The Psalms of David Imitated in the Language of the New Testament*, en parafraas (= omdiktning) av Psaltarpsalmer. *Joy To the World* är en sådan parafraas. Den bygger på Davids psalm 98:4,6,8,9 och 1 Mos 3:17,18, Rom 5:20, Luk 2:10 och Jes 40:3-5 och Filip 4:4. Det är en psalm både för Advent och tiden för Jesu födelse. Isaac skrev den under en tänkt veckolång vistelse hos familjen Thomas Abney, som kom att vara i 35 år.

Isaac Watts diktade 600 psalmer och blev känd som Father of Hymnody, men bara 52 av dem publicerades, t.ex. *Kom, låt oss nu* (Sv.ps.16), *När världens frälsare jag ser* (Sv.ps. 145), *O Gud, vår hjälp* (Sv.ps. 195) och *Det finns ett land* (Sv.ps. 636).

Det finns flera svenska översättningar av *Joy To the World* t.ex. en av K E Norström i Metodistkyrkans psalmbok (1919) och av J Stading i Psalmisten-Baptisternas psalmbok *Brist ut i fröjd, han kommen är* (1880).

employ= bruka; infest= göra osäker; curse= plåga

MUSIK:

Lowell Mason (1792-1872). Amerikansk kompositör, musiker, musikförläggare, musiklärare, bankman och ledare för kyrkokören i Georgia.

1822 kom hans populära sångsamling ut och han blev ordförande i Handel and Haydn Society i Boston. 1832 bildade han en musikakademi där och 1835 blev han doktor i musik vid New Yorks universitet.

1830 arrangerade Lowell Mason Isaacs dikt *Joy To the World* till olika delar av musik ur Händels (1685-1759) Messias. En hebreisk psalm, tysk "four square" ("fyrkantig") kristen psalm, en engelsk översättning i ett amerikanskt arrangemang och med sin kontrapunktiska mellandel kan den kallas för en verkligt internationell sång.

Några andra exempel på Lowell Masons psalmer är *Kristus lever* (Sv.ps. 152), *Närmare Gud till dig* (Sv.ps.271) och *Verka, ty natten kommer* (Sv.ps. 585).

Den förste som tonsatte Isaacs psalmtext var Edward Hodges (1796-1867), engelsk organist och kompositör. 1838 flyttade han till Nordamerika och blev organist i Toronto och New York, men 1863 återvände han till Europa.

Att sjunga: *Sov min kära* (Isaac Watts - Stanley Taylor, bok nr 43) och Mason: *Come, thou long-expected Jesus, Hark! What mean those holy voices, The people that in darkness sat* och *Watch man, tell us of the night*.

Sången finns med pianokomp i bl.a. Walter Ehret: *The International Book of Christmas Carols*/Walton Music Corp. och i arr. för instrument och sång i Marty Haugen: *Night of Silence*, G I A Publ.

Joy to the World

Gläd dig du värld

Isaac Watts (1674 - 1748)
Svensk text: Birgitta Wennerberg-Berggren

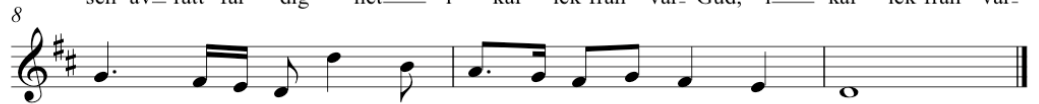
Lowell Mason (1792 - 1872)
Georg Friedrich Händel (1685 - 1759)
Sats:

1. Joy to the world! the Lord is come: Let earth re-ceive her King; let ev-'ry—
1. Gläd dig du värld, din Gud är här. Stå upp, tag mot din kung. Gör hjär-tat—
2. Gläd dig du jord, han räd-dar dig. Sjung med i li-vets sång, där äng- och—
3. Gud styr sin värld med rätt och nåd. Han lär sitt folk att se väl-sig-nel-

heart—pre-pare Him—room,—and heav'n and na-ture—sing, and heav'n and na-ture—
rent,—ge ho-nom—rum,—stäm in i him-lens—sång, stäm. in i him-lens
flod,—berg, kul-lar,—fält—för-med-lar gläd-jens bud, för-med-lar gläd-jens
sen av—rätt-fär-dig—het—i kär-lek från vår Gud, i—kär-lek från vår.

8
sing and heav'n,— and heav-en and na-ture sing.
sång, stäm in,— stäm in i him-lens sång.
bud, för-med-lar, för-med-lar gläd-jens bud.
Gud, i—kär-lek, i kär-lek från vår Gud.